

Lovforslag nr. L 143. Fremsat den 16. december 1998 af undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v.

(Revision, skoleydelse og specialundervisning)

§ 1

I lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 20. december 1995, som ændret ved lov nr. 1189 af 18. december 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »ledige dagpengeberettigede«: »under 25 år«.

2. I § 4, stk. 3, udgår: »i henhold til stk. 1«.

3. § 5, stk. 3, 2. pkt., affattes således:
»Skoleydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove.«.

4. § 5, stk. 4, 2. pkt., affattes således:
»Ydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove.«.

5. I § 5 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om skoleydelsen, herunder om, at denne ikke skal udbetales til visse grupper af deltagere.«.

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

6. I § 9, 1. pkt., ændres »arbejdsskadeforsikring« til: »sikring mod følger af arbejdsskade«.

7. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Til elever, der har behov herfor, gives der specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i mindst det omfang, der følger af de regler, som gælder for de uddannelsesaktiviteter, som uddannelseselementerne er hentet fra. Kommunen og eleven kan ikke i uddannelsesplanen fravige dette til skade for eleven.«.

8. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Undervisningsministeren kan gøre undtagelser fra loven, hvis det sker for at fremme uddannelsesforsøg.«.

9. § 16 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Forslaget fremsættes for at overholde lovens § 16 om, at der skal foretages en revision i folketingsåret 1998-99. Revisionen foretages på grundlag af en evaluering, som er afsluttet i maj-juni måned 1998.

2. Forslaget

Forslaget indebærer, at revisionsbestemmelsen ophæves, og at der fastsættes nogle mindre ændringer af loven, jf. bemærkningerne til de enkelte bestemmelser. Evalueringen som sådan giver ikke anledning til større og mere gennemgribende lovændringer, men det bliver dog foreslået at indsætte en bestemmelse om specialundervisning direkte i loven i stedet for i den bekendtgørelse, der er udstedt med hjemmel i loven.

Erhvervsgrunduddannelsen (egu) blev oprettet i august 1993 som et særligt tilbud til mindre bogligt indstillede unge, der ikke er kommet i gang med en uddannelse efter folkeskolen. Uddannelsen kan vare fra 1½ til 3 år, hvoraf 20-40 uger skal være skoleundervisning, og resten foregår som praktik i en virksomhed.

Evalueringsrapporten, som er udarbejdet i efteråret 1997 og foråret 1998, og som i foråret 1998 er fremsendt til medlemmerne af Folketingets Uddannelsesudvalg, viser, at egu har været velegnet til at få målgruppen i arbejde eller uddannelse, og at den fem år gamle erhvervsgrunduddannelse opfylder målet om at få svage unge videre.

Ca. 70 % af de påbegyndte unge fuldfører erhvervsgrunduddannelsen eller overgår til uddannelse eller arbejde under uddannelsen. Det er dermed lykkedes for uddannelsen at lede et stort antal dårligt stillede unge mod arbejdsmarkedet og ungdomsuddannelserne.

Evalueringen af erhvervsgrunduddannelsen er foretaget af Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse for Undervisningsministeriet.

Ca. 75 pct. af landets kommuner har oprettet egu-forløb, der samlet omfatter knap 1.100 nye elever om året. Det er færre end forventet, men det skyldes ifølge evalueringen, at der i samme periode er oprettet andre initiativer for samme målgruppe, bl.a. Den Fri Ungdomsuddannelse, "ungeindsatsen" og brobygning i 10. klasse m.m.

Evalueringen påpeger, at flertallet af de unge begynder egu med henblik på beskæftigelse og ikke videre uddannelse - og at kommunerne ofte inddrager skoleforløb fra fx erhvervsskoler (1. skoleperiode af erhvervsuddannelserne), AMU-Centre, produktions-skoler, daghøjskoler, VUC og ungdomsskoler, der ikke giver merit i andre ungdomsuddannelser.

Evalueringsrapporten har været til sendt til høring hos interessenterne på området, herunder Kommunernes Landsforening. Resultatet viste, at de hørte næsten udelukkende har positive bemærkninger om erhvervsgrunduddannelsen, og at der tilkendegives et klart behov for uddannelsen.

3. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Kommunerne afholder den altovervejende del af udgifterne til skoleydelse (udgifterne til skoleydelse til den kommunalt initierede erhvervsgrunduddannelse). Budgetgarantiordningen indebærer, at staten kompenserer kommunerne for ændringer i de konjunkturfølsomme områder, og sikrer, at de kommunale budgetter under et ikke påvirkes af udgiftsændringer på bl.a. erhvervsgrunduddannelsesområdet. Lovforslaget har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for det offentlige.

4. Administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget medfører ikke administrative konsekvenser for det offentlige.

5. Miljømæssige og erhvervmæssige konsekvenser

Forslaget medfører ingen miljømæssige konsekvenser eller administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

6. Forslagets konsekvenser for borgerne

Forslaget medfører ikke i sig selv konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget fremsættes for at bringe overensstemmelse mellem denne lov og Lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, som omtaler "Ledige dagpengeberettigede under 25 år".

Til nr. 2

Forslaget betyder, at eleverne også har krav på dokumentation for delvis gennemførelse af de enkelte praktikophold og de enkelte skoleophold. Der kunne ellers være tale om, at eleverne kun kunne få dokumentation for de dele af uddannelsen, som de har gennemført tilfredsstillende, jf. § 4, stk. 1.

Til nr. 3

Forslaget betyder, at skoleydelsens størrelse for de forskellige elevgrupper alene fastsættes på de årlige finanslove. For 1999 forventes fastsat, at skoleydelsen udgør 440 kr. pr. uge for elever under 18 år og 1.070 kr. pr. uge for elever, der er fyldt 18 år. I 1998 har skoleydelsen været 525 kr. pr. uge for elever under 18 år og 1.050 kr. pr. uge for elever, der er fyldt 18 år.

Til nr. 4

Forslaget betyder ingen egentlig ændring, men kun at beløbet alene kommer til at fremgå af de årlige finanslove, svarende til ændringen i nr. 3.

Til nr. 5

I henhold til revalideringsbestemmelserne i Lov om aktiv socialpolitik kan revalideringsydelsen nedsættes med det beløb, som revaliderenden får i praktik-, elev- eller lærlingeløn eller indtægter fra andet arbejde. Der er således i denne lov ikke hjemmel til umiddelbart at fradrage skoleydelsen til erhvervsgrunduddannelseselever efter revalideringsbestemmelserne. Da der heller ikke i den gældende lovgivning for erhvervsgrunduddannelserne er hjemmel til at fradrage evt. revalideringsydelse helt eller delvist, er der risiko for, at revaliderender på erhvervsgrunduddannelse får såvel revalideringsydelse som skoleydelse i henhold til erhvervsgrunduddannelsesloven.

Forslaget, som er drøftet med Socialministeriet, betyder, at undervisningsministeren i bekendtgørelsen om erhvervsgrunduddannelserne kan fastsætte, at der ikke skal betales skoleydelse efter erhvervsgrunduddannelsesloven til elever, der får beløb udbetalt andet sted fra, som tilsigter at dække leveomkostningerne for eleven. Den foreslåede bestemmelse svarer til bestemmelserne herom i Lov om daghøjskoler og produktionskoler m.v. Med hjemmel i denne lov er udstedt bekendtgørelse om statsilskud, skoleydelse m.v.

ved produktionsskoler med et tilsvarende indhold som den påtænkte bestemmelse i bekendtgørelsen om erhvervsgrunduddannelserne.

Til nr. 6

Forslaget betyder, at den tidligere gældende lovs navn bliver ændret til den gældende lovs navn.

Til nr. 7

Som svar på høringen om evalueringen af erhvervsgrunduddannelsen har Det centrale Handicapråd bedt om, at reglerne om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand tages med i selve loven i stedet for i bekendtgørelsen for at sikre eleverne mest muligt. Der tilsigtes ingen realitetsændringer med forslaget.

Til nr. 8

Forslaget betyder, at der kan gøres forsøg med erhvervsgrunduddannelserne bl.a. i forbindelse med regeringens samlede indsats på ungdomsuddannelses-

området. Forsøgsbestemmelsen svarer til lignende bestemmelser i Erhvervsuddannelsesloven og Lov om korte videregående uddannelser og lignende love.

Der er ikke planer om fravigelser fra loven i større målestok, men på længere sigt kan det ikke udelukkes, at der bliver behov for, at der gøres forsøg, der kræver fravigelser fra loven.

Det forudsættes, at eventuelle forsøg afvikles og evalueres inden for et på forhånd fastlagt og begrænset åremål.

Til nr. 9

Forslaget betyder, at revisionsbestemmelsen bortfalder.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Skoleydelsens størrelse, jf. § 1, nr. 3, fastsættes på de årlige finanslove, første gang med virkning fra 1. januar 1999.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 1. -----

Stk. 5. En erhvervsskole kan tilrettelægge erhvervsgrunduddannelse for ledige dagpengeberettigede. Skolen udøver i så fald de beføjelser og varetager de funktioner, som er tillagt kommunalbestyrelsen ved denne lov, og kan samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner herom. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om skolernes varetagelse af opgaven.

I lov om erhvervsgrunduddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 20. december 1995, som ændret ved lov nr. 1189 af 18. december 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, *stk. 5, 1. pkt.*, indsættes efter »ledige dagpengeberettigede«: »under 25 år«.

§ 4. -----

Stk. 3. Hvis der ikke kan udstedes uddannelsesbevis i henhold til *stk. 1*, har eleven krav på dokumentation for delvis gennemførelse af uddannelsen.

2. I § 4, *stk. 3*, udgår: »i henhold til *stk. 1*«.

§ 5. -----

Stk. 3. I skoleperioderne modtager eleven skoleydelse, der udbetales af kommunen. Størrelsen af skoleydelsen udgør i 1993 500 kr. pr. uge for elever under 18 år og 1.000 kr. pr. uge for elever over 18 år og fastsættes for de følgende år på de årlige finanslove. Eleverne modtager skoleydelsen månedsvi bagud.

3. § 5, *stk. 3, 2. pkt.*, affattes således:

»Skoleydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove.«.

Stk. 4. Skoleydelsen, jf. *stk. 3*, kan for ledige dagpengeberettigede under 25 år fastsættes til et beløb svarende til ydelsen i aktiveringstilbud til denne elevgruppe. Ydelsen udgør i 1996 1.297,50 kr. og fastsættes i øvrigt som anført i *stk. 3*.

4. § 5, *stk. 4, 2. pkt.*, affattes således:

»Ydelsens størrelse fastsættes på de årlige finanslove.«.

5. I § 5 indsættes efter *stk. 4* som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om skoleydelsen, herunder om, at denne ikke skal udbetales til visse grupper af deltagere.«.

Stk. 5 og 6 bliver herefter *stk. 6* og *7*.

Bilag til f. t. l. vedr. erhvervsgrunduddannelse m.v.

Gældende formulering

§ 9. Med hensyn til elevers skader under skoleophold finder loven om arbejdsskadeforsikring anvendelse, hvis skaden skyldes undervisning under arbejdspladslignende forhold. Risikoen med hensyn til disse skader påhviler skolerne efter de sædvanlige regler herom.

§ 16. Loven tages op til revision i folketingsåret 1998-99.

Lovforslaget

6. I § 9, 1. pkt., ændres »arbejdsskadeforsikring« til: »sikring mod følger af arbejdsskade«.

7. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Til elever, der har behov herfor, gives der specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand i mindst det omfang, der følger af de regler, som gælder for de uddannelsesaktiviteter, som uddannelseselementerne er hentet fra. Kommunen og eleven kan ikke i uddannelsesplanen fravige dette til skade for eleven.«.

8. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Undervisningsministeren kan gøre undtagelser fra loven, hvis det sker for at fremme uddannelsesforsøg.«.

9. § 16 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til lovforslag nr. L 143. Skriftlig fremsættelse (16. december 1998)

Undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. (Revision, skoleydelse og specialundervisning).

(Lovforslag nr. L 143).

Fremsættelsen af lovforslaget skyldes dels kravet i den gældende lovs § 16 om, at der skal foretages en revision i folketingsåret 1998-99, dels at skoleydelsens størrelse for fremtiden alene skal fremgå af de årlige finanslove. Endelig skyldes fremsættelsen et ønske fra Det centrale Handicapråd om, at reglerne om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand

bliver taget med i selve loven i stedet for i bekendtgørelsen for at sikre eleverne mest muligt.

For så vidt angår skoleydelsens størrelse, blev der ved finanslovsforliget 1999 aftalt, at elever på produktionsskoler, der er under 18 år, skal have 440 kr. om ugen, og at elever på produktionskoler, der er fyldt 18 år, skal have 1.070 kr. om ugen.

Erhvervsgrunduddannelsen (egu) er ikke specifikt omtalt i finanslovsaftalen, men jeg finder det naturligt, at størrelsen af egu-elevernes skoleydelse stadig skal følge produktionsskoleelevernes skoleydelse, således som det har været tilfældet fra erhvervsgrunduddannelsens start.

Herudover foreslås nogle mindre ændringer af loven.